

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ———— 3.—	Negyedévre ———— 3.60
Félévre ———— 6.—	Félévre ———— 7.—
Egész évre ———— 12.—	Egész évre ———— 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

E. M. K. E.

Budapest, május 27.

A magyar ábc-ben bajosan lehetne találni még négy betűt, mely így látszólag minden értelem nélkül egymás mellé állítva nagyobb eszmét, népszerűbb fogalmat fejezne ki, mint az, hogy: E. M. K. E. A szeszélyes véletlen az Erdélyrészi Magyar Kultur-Egyesület megrövidített nevéből becéző leánynevet alkotott s az ember önkéntelenül is azokra a bájos, halvány, kékszemű szőke szépségekre gondol, akik Háromszék és Oláhország határán, Zágomból, Zaboláról, Kovásznáról és egyéb székely falukból a szelek szárnyán az erdő susogó fáinak küldik nyugtalan szívök szenvedéseit és ábrándjait...

Az Emke vagyis az Erdélyrészi Magyar Kultur-Egyesület most Pünkösöd másodnapján tartja évi közgyűlését Nagy-Enyeden. Ez az egyesület a magyar társadalmi szervezkedésnek egyik legbüszkébb és leghatalmasabb alkotása. Vigasztaló és fölemelő nemzeti munka benyomása árad felénk azokról a lapokról, amelyek az egyesület nyomtatott évi jelentését tartalmazzák. Az egyesület vagyona megközelíti immár a hárommillió koronát. Fiókjával, iskoláival, óvodáival, könyvtáraival, dalosköreivel s a társadalmi szervezetek más nemeivel behálózta immár az egész Erdélyrészt. Ha anyagi eszközei elégségesek volnának, nem kellene félnünk azoktól a bizonyos nemzetiségi pénzintézetektől, mert az Emke vezetői megtanulták ellenségeinktől, hogy minden reklámnál többet ér a zajtalan, csendes, de szívós munka.

Felhívjuk azonban az Emke irányítóinak és a nagy közvéleménynek figyelmét és érdeklődését olyasvalamire, amire eddig nem elég ügyet vetettek. Ez a romániai magyarság sorsa. Magában Románia fővárosában, Bukarestben, tudvalevőleg közel hatvanezer magyar él. Ezeket a faji kötelekven kívül semmiféle egyéb kapocs vagy társadalmi szervezet nem fűzi össze. Aki valaha hazáján kívül élt, tudja, hogy odakünn az idegenben a létért való küzdelem a faji és nemzeti köteleket hamar megőrli, a gyengék hamar elesnek, nemzetük, hazájuk számára végképp elvesznek.

Pótolhatatlan kár, ha csak egyetlenegy lélek is elvész a nemzet számára, mert nekünk magyaroknak nincsen fölösleges emberünk; de az már egyenesen főbenjáró érdekünk, hogy a Romániába kiszakadt székely véreink odakünn megmaradjanak nemcsak magyar embereknek, de magyar hazafiaknak, a magyar érdek előharcosainak.

A Romániába kiszakadt székely azonnal érezte a maga ellenállhatatlan faji felsőbbbségét s eleven tanúságot tesz arról, hogy a magyar nemzetnek arra a bizonyos keleti hivatásra van

ereje és embere elég. Ezeket az erőket azonban a magyar nemzeti érdek számára össze kell gyűjteni és együtt kell tartani. Annál is inkább kell ezt megtennünk, mert Romániában a politikai viszonyoknál fogva a magyar ember nagyon kényes, sokszor igen veszedelmes helyzetben van s mert a Keleten versengő nemzetek odakünn ugyancsak összefognak.

Románia fővárosában van német templom, német iskola s a német kolónia szabad, független, öntudatos német nemzeti életet él. Hatalmas gyártelepek a német ipar munkásságának nyomát hirdetik. A magyarokat ellenben a romániai kormányzat a papjaiktól is megfosztja, iskoláikat türehtelen ellenőrzés és cenzura béklyóiba szorítja. A romániai magyarok gyermekeit a román nemzet hőseinek kultuszában nevelik, s eltiltják őket attól, hogy a magyar nemzeti dicsőséget megismerjék.

Mindezeket és még ennél is fájdalmasabb dolgokat sokan már sokszor elpanaszolták, de a romániai magyarság sorsa iránt tartósabb érdeklődést még nem sikerül ébreszteni; véleményünk szerint ezért késik a hathatós segítség és mindannak a megvalósítása, ami a romániai magyarság érdekében volna. Itt van aztán nagy hivatása az Erdélyrészi Magyar Kultur-Egyesületnek. E részben tanulhatna az Emke a hirhedt oláh kulturligától, mely a maga kicsi erejével, de lelkes fészkelődésével nekünk magyaroknak itt Magyarországon tömérdek galibát tudott okozni. Az Emke igen sokat tehet a romániai magyarok érdekében már csak azzal is, hogy sorsukat, vagyoni, erkölcsi és kulturális viszonyait kipuhatólja, adatait a nyilvánosságra hozza s egyébképpen is az érdeklődést fölébreszti és minden lehető eszközzel és alkalommal újra és újra szítja és fokozza. Nem mondjuk, hogy a magyar állam kifogástalanul teljesítene a kötelességét a romániai magyarokkal szemben, de az Emke hivatása volna, hogy az államot az erkölcsi rugók megmozdításával a kötelességei teljesítésére tanítsa.

A tusnádi kongresszuson, mely a székely kérdésben oly áldásos világosságot teremtett, az Emke vezeterei mellett megjelentek a romániai magyarok küldöttei is, akik ott előadták helyzetüket, elpanaszolták bajaikat s elsorolták, hogy érdekekben mit lehet és mit kellene megtenni. Minthogy az Emke vezetőit bivatásuk magaslatán álló férfiaknak ismerjük, joggal és bizvást remélhetjük, hogy felfogták a helyzetet s megértették, hogy ez a helyzet nekik mit parancsol. Ha tehát nem csalódunk, akkor az a tusnádi kongresszus fordulatot jelent a romániai magyarok, az Emke, a székelyek történetében, de talán az egész magyar nemzet keleti hivatásában is.

Budapest, május 27.

A képviselőház legközelebb holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melynek napirendjére van tűzve az ex-lex-re vonatkozó miniszterelnöki jelentés tárgyalása. Szólásra fel vannak jegyezve: Nessi Pál, Vázsonyi Vilmos, Bedőházy János.

A közös ügyek hozzájárulási arányának újból való megállapítására kiküldött országos bizottság ma déli 12 órakor tartotta meg alakuló ülését, amelyben a kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter vettek részt. Széll Kálmán miniszterelnök üdvözölte a tagokat és megalakulásra szólította fel a bizottságot. Indítványozza, hogy elnöknek gróf Desseffy Aurélt, előadónak Falk Miksát válaszzák meg. A bizottság ehhez az indítványhoz egyhangulag hozzájárult.

Gróf Desseffy Aurélt elfoglalván az elnöki széket, Széll Kálmán miniszterelnök felolvasta az osztrák kormányának értesítését, melyben a magyar kormányt az osztrák kvótabizottság megalakulásáról értesíti. Az értesítést a magyar bizottság tudomásul vette, és a maga megalakulásáról az osztrák bizottságot is értesíti.

Falk Miksa előadó kérdést intézett azután a pénzügyminiszterhez, vajjon azok az adatok, amelyek a múlt évben a magyar kvótabizottság tárgyalásának alapjául szolgáltak, nem fognak-e új adatokkal kiegészítést nyerni.

Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy ez adatokat ki fogja egészíteni és a kiegészítés már a legközelebbi napokban kezéhez jut az országos bizottság minden tagjának. A bizottság elhatározta, hogy a kiegészítés birtokában érdemleges tárgyalásait megkezdi és e célból július hó 4-én ülést tart.

A székely tagosítás. Sebess Dénes országos képviselő, a székely tagosításnak felfüggesztésére vonatkozólag a következő indítványt terjesztette ma a képviselőház elé:

A székelyföldi tagosítási és arányosítási ügyekben a törvényhozás sürgősen intézkedjék az irányban, hogy a még meg nem kezdett és megengedhetőség stádiumában levő tagosítási és arányosítási ügyek a törvény módosításáig meg ne kezdessenek, illetve felfüggesztessenek;

viszont a hosszabb idő óta folyó tagosítások, arányosítások rendkívüli munkaerők kirendelésével és a költségeknek esetleg államszegély útján leendő előlegezésével is befejeztessenek; —

végül a telekkönyvek ezen birtokrendezési munkálatokat megelőzőleg mindenütt, hol annak szüksége mutatkozik, hivatalból sürgősen helyesbítendők.

A magyar-horvát kiegyezés. A Horvátországgal való pénzügyi egyezmény megújítása kérdésében tegnap jelent meg a horvát bizottság válasza a magyar országos bizottság válasz-üzenetére. Ebben különösen hangsúlyozzák azt, hogy az 1868. évi 30. törvénycikknek 13-ik szakasza, melyben Magyarország beleegyezik abba, hogy Horvátország bel-igazgatási szükségleteire bizonyos egyezményileg megállapított összeg vonassék le, az 1868. évi államjogi egyezménynek kivételes természetű állandó alapjátszámát tartalmazza. — A horvát válasz

lényege különben az, amit a fogyasztási adókról mond. Ez a pont így hangzik:

A magyar országgyűlés igen tisztelt országos bizottsága dicséretre méltó őszinteséggel elismeri, hogy Horvát- és Szlavonországnak az új fogyasztási adótörvények következtében jelentékeny kárt szenvednek, de hozzát teszi mindjárt, hogy teljes joggal feltehető, hogy a fogyasztási adók ezen része is, amely ezen országoknak megmaradt, aránylag rövid idő múlva nemcsak az előbbi összeget el fogja érni, hanem alkalmasint túl is haladni. Ha ez így van, akkor világos, hogy a lakosság az új fogyasztási adóval sokkal nagyobb mérvben van megterhelve, mint azelőtt volt, mert különben ezen adók egy része nem tehetne ki többet, mint amennyit előbb az összes adók jövedelmeztek. Hogyha a magyar országgyűlés igen tisztelt országos bizottságának telfogása állana, akkor országaink lakosságának ezen egész nagyobb megterhelése, mindaz amivel a nemzet fogyasztási adók fejében többet fizet, mint eddig, egyszerűen magyar jövedelemmé válnék. Itten világos, miképp változtatik át törvényes rendelkezéssel Horvát-Szlavonországnak jövedelmét egyszerűen — nem közös jövedelemmé talán, hanem tisztán magyar jövedelemmé és mindez csak azért, nehogy Horvát- és Szlavonországnak talán jelentékenyen nagyobb összeg álljon rendelkezésre autonóm szükségleteik fedezésére.

A magyar regnikoláris deputáció holnapután, pénteken esti 6 órákor ülést tart. Ebben az ülésben a magyar országos bizottság előreláthatólag ki fogja mondani, hogy a magyar bizottságnak a horvát deputáció által elfogadott propositiója értelmében *szóbelileg tárgyal a horvát bizottsággal*. Szóbeli tárgyalások végett egybehívandó együttes ülés idejének megállapítása céljából a magyar és a horvát bizottság elnöke érintkezésbe fognak lépni egymással.

Torontálmegeye — Kaffka ellen. Torontálmegeye tegnapi folytatólagos közgyűlésén — melynek első napját az alispánválasztás töltötte be — feltűnést keltő javaslat került szőnyegre. Aki a javaslatot tette: *Rónay Jenő*, Torontál vármegye volt főispánja, akinek tíz éves uralma alatt a végsőkig korrumpálódott a megye közigazgatása s balsikerű, gondatlan vállalkozások folytán a duszadag vidék lakossága az anyagi tönk szélére került. És Rónay, aki eddig csakis mint *vádolt* állott felettesei és a közvélemény ítélőszéke előtt — most föltámadt *vádlóként*. Megvádolta egy a belügyminiszterhez intézendő felirati javaslat keretében *Kaffkát*, — akit pedig csak elismerés illethet Augiász istállójának

fáradtságos kitisztításáért. Rónay javaslatában ugyanis a többi között a következőket mondja:

Torontál vármegye közönsége, eddigi történetében páratlanul álló módon, kénytelen a nagyméltóságú belügyminiszter ural ellenkezésbe jönni s kéri, hogy a reá nézve felette kinos kényszerhelyzet okozója, az őt *hivatalos jelentésének téves tartalmával felrevezető vizsgálóbiztos, névleg Kaffka László tanácsos ur felelősségre vonassék, megbüntetessék és erről a vármegye közönsége értesítessék.*

Hogy azonban Rónay Jenő még ma is vezérlő hatalom Torontálban, igazolja az, hogy amikor szavazásra került a dolog, indítványát őt szavazat ellenében *elfogadták*. Az így határozattá vált javaslat ellen a főispán és két bizottsági tag felebbezett. — A megyében — érthetőleg — óriási érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

Egy kerületben hat jelölt. A *Lázár Árpád* halálával megüresedett dobri kerületben egyelőre csak hat jelölt van: *Farkas Béla* kormánypárti, *Wlad Aurél* és *Monteanu János* nemzetiségiek, *Kozma Arthur*, *Schubert Sándor* és *Zsoldos László* (?) hirlapíró függetlenségek.

A lázongó Horvátország. Felszínre került az az eszme, hogy ha Horvátországban nem állana helyre a rend, felfüggesztenék az alkotmányt s a bán, mint királyi biztos kormányozná tovább az országot. Ez a híresztelés, mely a *Bécsi Zeitz* egy közleménye nyomán került felszínre, nem látszik egyébként, mint a forradalmi hangulatot szító horvát *ellenzék fogásának*, melylyel gróf *Khuen-Héderváry* bán helyzetét akarják nehezíteni s a lázításnak új táplálékot adni. Ez a vállalkozásuk is esődt fog mondani, mert aki közjogi viszonyainkat és a magyar nemzet évszázadokon át kifejlődött közjogi érzékét ismeri, tudhatja, hogy ilyesmire nálunk csak a végső esetben gondolnának. Szó sincs róla, teljesen megérdemelnék derék horvátjaink az ilyen elbánást, s a történetek után *a horvát kiegyezés revíziója aktuálissá és szükségessé vált*. de az erőszakos abszolútizmus nem a mi politikai vérmérsékletünk fegyvere. Látszik az eszme lanszirozásának módjából, hogy nem egyéb a bán ellen intézett aknamunkánál, mely azonban visszafelé fog elsülni.

Az obstrukció.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 27.

Gabányi Miklóst ma a láz gyötörte s a pártja mégis kiállította az obstrukció harcmezéjére. Szegény *Gabányinak* ma rossz napja volt s a t. Ház sem mulatott a mai ülésen a ruszti magyar szónoklásában. *Gabányi* különben kibeszélte az egész ülést s beszédje végén az egész Ház hangos kacaja között oly értelmű határozati javaslatot nyújtott be, hogy a kormány haladéktalanul adja be a lemondását a Felsőnek.

Egy órákor az interpellációkra került a sor s először *Neményi* Ambrus intézett kérdést a miniszterelnökhöz avégett, hogy Csehországból a magyar lisztet bojkottálni akarják. Interpellációjának megokolásában felemlítette az örlési forgalmat is, amire báró *Kaas* Ivor rögtön megjegyezte, hogy az interpelláció egyebet nem célozott, mint az *örlési forgalom visszaállítását*.

Neményi rögtön visszavágott, hogy visszautasítja az inszinuációt.

Az interpellációt kiadták az miniszterelnöknek.

Kecskeméthy Ferenc a sőzület miatt intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez. Az interpelláció célja egy kis leleplezés volt, de *Kecskeméthy* nem mert nevekkel előállani.

Zboray Miklós rögtön meg is kérdezte:

— Ki közvetítette?

Báró *Kaas* Ivor pedig azt kérdezte:

— Mennyi volt a provízió?

Már nevet is említettek a mai ülésen, de az ügy érdekében egyelőre még titokban tartják.

Ezzel az ülés aztán véget is ért.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: gróf *Apponyi* Albert.

Jegyzők: gróf *Teleki* Sándor, *Dedovits* György, *Endrey* Gyula.

Elnök megnyitja az ülést s a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat. Az indítvány és interpellációs könyv felolvasásánál

Kubik Béla arra kéri a Házat, hogy az interpellációkat 12 órákor terjeszszék elő.

Elnök indítványozza, hogy egy órákor kezdjék el az interpellációkat.

A Ház ebbe belenyugodott s azután rátértek a napirendre.

Az ex-lex.

Gabányi Miklós: A miniszterelnök jelentéséhez kénytelen szólni. Mielőtt annak birálatába fogna, felolvassa a jelentést.

Jancsi, a hornista.

— A Magyarság tárcája. —

Irta: Hollósy Mihály.

Aszongya önkéntes káplár ur Horváth, mikor Jancsi hornistára a véncsontra pislant, ki a négyzögletre tömött szalmazsák szélén gubbaszkodik, eregetve egykedvűen a komiszdohány még komiszabb füstjét...

— Ünatkozol, Jancsi?

— Az ám, aki lelke l elkelne rám már egy kis «rükverchaigen».

Alatta azt érti a közös baka, hogy poharat hajtogatni.

— Hát gyere hozzánk, ha kedved tartja. Gyakorolhatod benne magad apáméknál, akár szakadásig.

Gondolkozik Jancsi egy darabig, mert hamis a káplár urnak még a zuzája is: szereti az embert kifigurázni.

— Hát elgyűsz-e?

— Mennék, mennék, de hát úgy ne járjak ám, mint a Kovács Béni, akit félkegyelműnek tartottak az urak, osztán valami vén kisasszony nénje még csókot is kért tőle.

Nevették a szakaszbeliek, de oda veti a szót Barna Tóni:

— Sohse törődj vele, Jancsi! Hunyd be a szemed, csak akkor nyisd ki, ha borral kínálnak.

— Urak között másképp kell ám a szót forgatni — vélekedik Jancsi a káplárra tekintve — pedig a magyar azt mondja ki, amit gondol...

— Elértik a tréfát az urak is — biztatja a

káplár — sőt attól gyün meg a kedvök. Te! akkorát mulatunk, hogy megemegeted. No gyűsz-e?

Jancsi leteszi pipáját végig csiszál kezével a jobb karján.

— Vigye a tatar! megyek.

Felcsatolták a derékszíjat, mire önkéntes káplár ur Horváth kiadta a jelszót, hogy «mehetünk».

Előre mosolyogtak a pajtasok.

Ugyanis azt vette szokásba káplár ur, hogy vasárnaponként el-elcsábított magával egyet-egyét a csöndesebb természetű falusi gyerekekből, aki csupa mulatság volt, az uri társaságban félszeg magaviseletével, hátortalan feleleteivel s a káplár urnak ebben nagy öröme telt.

Sohase voltak ok uri társaságban, közös asztal mellett, szőnyeges szobában, hol barátságos poharazás közt az urak elvigadnak velők az egyszerű, együgyű béresgyerekekkel, mintha mindig velük éltek volna világukat!... Volt is ott részük ételben, italban, még az útra is ellátták őket elemőzsiával.

Igy mesélik azok, kik ott jártak, de másodszor el nem mennének kész neveltségnek, hogy rajtuk mulasson az egész társaság...

Csak kis kompánia ült még együtt káplár uréknál, midőn a két katona a diszes terembe lépett.

Jancsi hirtelen végigjártatta mókuszfürgé apró szeméit az érdemes egybegyűlteken, de csak négyet olvasott össze.

Hamarosan bemutatkoztak valamennyien.

Ott volt az öreg Horváth, a káplár ur édesapja, jószágos vig tekintetű öreg ur; Ilonka, a házi kisasszony, egy husz esztendősfurma, szem-

revaló, szőke baba. (Gyönyörű nagy kék szeméi vannak, akárcsak egy-egy szentiványi alma.) A harmadik: Gyöngye ur, ki valami kikopott, éhen-vett végrehajtóhoz hasonlított. Ugy áll a bajusza karikára kunkorodva, mint a Bodri folytatása.

(No ez a szép leány is ugyan hová tette, azt a két ragyogó szemé csillagát, mikor ezt választotta vőlegényének!)

A negyediket ismerte már Jancsi hallomásból, az öreg Lili kisasszonyt. Paraszthajszállal sem volt külbomb, mint aminőnek elképzelte... A feje boglyas és formátlan, mint a hibásan rakott petrenee, az állá meg ugy csücskösödik előre, mintha csak az orrával versengene kétségbeesetten.

A bemutatkozó után csakhamar felszolgálják a négyórait. A hölgyek kávé, a férfiak teát fogyasztanak. A beszéd is megered, mint a langyos eső s hamarosan letárgyalnak néhány napi kérdést.

Csak fesseleg, csak mozog a Jancsi, de szólni kukkot sem szól. Nem ért ő a politikus beszédhez, mert nem csizmadia!...

— No Jancsi, ittál-e már ilyen teát? Ezt egyenesen Khinából szállították. — Fordul így a káplár hallgatag bajtársához.

— Ilyet még nem ittam — jegyzi meg Jancsi — megkövetem alásan a diszes egybevalókat!

— Tudtam mindjárt!... Ugy-e hogy jó? Izlik-e pajtas?

— Jónak jó, ha különb nincsen, de izleni — csavargatja nyakát a Jancsi sunyi módon — izleni már egy csöppet sem izlik.

Érthető megütközéssel tekintettek rája és összenézett a társaság e kihívó feleletre.

— Ejha! hát ugyan miért?

Egry Béla: Lassan olvasd.

Gabányi Miklós: Nem lehet ám, fáj a hasam. (Derütség.) A jelentést olvassa, mialatt zaj van a Házban, Gabányi olvasás közben felkiált: Hát halljuk! (Derütség.) A két jelentésből azt látja, hogy nekik teljesen fölösleges a költségvetést tárgyalni. Ahelyett, hogy a költségvetést tárgyalják, a miniszterelnök előterjeszti a katonai javaslatokat, amelyekkel becsapta az országot. A miniszterelnök megtanította őket beszélni s itt van ő, dacára, hogy beteg, kibeszéli az ülést háromnegyed kettőig. (Derütség.) Egy vidéki lapnak több cikkét olvasta fel, melyek sértő kifejezéseket tartalmaznak a kormány ellen.

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy még időzve sem lehet oly dolgokat előadni, amelyek sértik a parlamentti illemt. (Ellenmondás a szélsőbaloldalon.)

Domahidy Elemér: Ne olvasson, hanem beszéljen.

Gabányi Miklós: Tovább olvas s ahol sértő kifejezést talál, megjegyzi: no ezt kihagyom. (Derütség.)

Makkai Zsigmond: Gabányi, olvass már egy kormánypárti lapot.

Gabányi Miklós: Várj egy kicsit, Zsiga barátom, majd arra is rákerül a sor. Tovább olvassa az aradi «Függetlenség» cikkeit. Csak azért olvasta fel a cikkeket, hogy bebizonyítsa, mily erőszakoltak a kormány iránti megvegyi bizalmak. Ujra felolvass lapokból.

Elnök (csönget): Nem akadályozhatja meg a citátumok felolvasását, de azt hiszi, ily terjedelemben való felolvasás, kihasználása és megkerülése a házszabályoknak. (Helyeslés a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Az érveimet támogatom a felolvasással.

Kubik Béla: Tiszta dolog.

Gabányi Miklós: Ujra olvas. Nohát most már beszél. Foglalkozik a katonai javaslatokkal, amelyekkel a nemzetet terhelik meg. A nemzet nem akarja a katonai létszámemelés, a király meg akarja. Már pedig nem a nemzet van a királyért, hanem a király a nemzetért. Már pedig, aki magyar király akar maradni, annak engedni kell a nemzetnek. Egy hosszú amerikai levél felolvasása után öt perc szünetet kér.

Szünet után.

Elnök az ülést újra megnyitja.

Gabányi Miklós: A katonai követelések a király akaratából történnek, aki fölül akarja magát helyezni az isteni hatalomnak.

Elnök figyelmezteti szónokot, hogy csak a felelős kormányt lehet bírálni, a király személyét nem szabad belevonni a vitába.

Gabányi Miklós: Hisz a miniszterelnök ur mondta, hogy a király kívánja.

Elnök: Ha miniszter mondta volna, azzal szemben is tudná kötelességét.

Gabányi Miklós: A katonai szellemmel kapcsolatosan foglalkozik a Gotterhaltéval s felolvass egy cikket, amely a Gotterhalte miatt keletkezett botrány-

— Azért — válaszolja Jancsi tréfás elkeseredéssel — mert rumot csak látok az asztal közepén, de még az orrom is csiklandja, hanem a témban biz én csak a cukrot érzem. Ha otthon volnék, én különben megagyszálnám.

Lett erre általános hahota. Tíz-köz is nyúlt az üveg után, hogy Jancsi szíve fájdalmát megnyehitsék.

— Ez már elüti! — biztosítja Jancsi a sziveskedőket; de hát ő otthon nem ilyen incifincijátékbögréből issza ám a teát.

Hoztak neki félliteres csuprot, mire már Jancsi is elégedett mosolylyal hordta körül a tekintetét.

— Nálunk ilyesmiben főzik a zsemlyés gombócot — kockáztatja meg a szót Gyöngye ur, himbálva féllábát a másikon keresztül téve.

— Ne vegye sértésül — vág vissza Jancsi — azért is teremnek arrafelé oly vékonypénzü leányok, hogy csak egy lötyög bennük a lélek, mint nagy kancsóban a kicsi víz. Ismerek néhányat közülök.

— Kellett ez önnek? — kacagja Ilonka kisasszony az általános nevetés között.

— Hát honnan tudja vitéz ur, hogy Gyöngye ur hová való? — teszi fel a kérdést az öreg Horváth.

— Ugy-e, hogy pesti az ur?

— Eltalálta! — ismeri be Gyöngye ur fanyarul mosolyogva.

— Az már bizonyos, mert a mi vidékünkön én vagyok ám a legcsenevészebb hajtás — sőhajtja Jancsi, megbököve hüvelykujjával széles domboru mellett — mert én már a tizennegyedik vásárló voltam.

ról szól. A miniszterelnök azért csöditette fel a tisztviselőket, hogy őket becsapja, mint mindenkit beszokott csapni. (Zajos ellenmondás jobbról. Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre!)

Elnök rendreutasítja Gabányit.

Gabányi Miklós: Rosszul fejeztem ki magamat, azt akartam mondani, hogy Széll Kálmán Körber miniszterelnököt csapja be. (Zajos derütség.) Szóvá teszi azután az udvari bálon történeteket.

Elnök: Az elnöki méltóságomat megvédem magam, nincs szükségem más védelemre. Már egyszer felkértem egy képviselőt, hogy ezt a tárgyat ne feszegetse. Az illető engedett a felszólításra. Azt hiszi, Gabányi is hasonlóképpen cselekszik.

Gabányi Miklós: A horvát eseményeket teszi szóvá.

Báró Solymosy László: Hisz nem zavarognak már, csak a diákok énekelnek.

Gabányi Miklós: Benne van a lapokban. Fel is olvas a lapokból tudósításokat. Végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő: A Ház a miniszterelnök ex-lex jelentésének visszaadásával utasítsa a kormányt, hogy az ex-lex állapotból vonja le magára nézve a konzekvenciát és a királynál lemondás végett azonnal jelentkezzen. (Derütség.)

A napirend megállapítása.

Elnök: Mielőtt rátérnek az interpellációkra, megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Lengyel Zoltán azt kéri, hogy holnapra a mentelmi ügyeket tűzzék napirendre. Továbbá azt kéri, hogy miután most sok a munka, tűzzék ki napirendre a jegyzőválasztást is. (Derütség.) Napirendre kéri tűzni a főrendek összeférhetlenségére készített javaslatot is.

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem ajánlja a napirend megváltoztatását. Az összeférhetlenségi javaslat tárgyalására majd akkor kér bizottságot, ha arra szükség lesz.

Elnök fölteszi a kérdést, hogy a Ház melyik indítványt fogadja el?

A Ház a napirendre nézve az elnök indítványát fogadja el.

Ezután következtek

az interpellációk.

Neményi Ambrus: Előadja, hogy a cseh országos gazdasági egyesületek, élükön a cseh királyi mezőgazdasági tanácsal, egy, a magyar listnek Csehország területéről való bojkottálására irányuló felhívást bocsajtottak ki, amely felhívást felolvassa. Miután ez esetben egy ország hivatalos testületének állásfoglalásáról van szó és pedig egy magyar termék ellen, szükségesnek látja, hogy egyenesen a miniszterelnökhöz intézze interpellációját, de nem azzal a szokásos kérdéssel kéri azt, hogy vajon van-e erről tudomása a miniszterelnöknek? Azért nem teszi ezt, mert a miniszterelnök a magyar köz-

gazdasági életünk egyik legrégebb és legalaposabb ismerője és harcosa is lévén, bizonyára ismeri a csehek állásfoglalását, amely különben már nem is mai keletű. Hosszasan fejtegeti a csehok és osztrákok állásfoglalását más magyar termékkel szemben, de különösen a csehok magatartását bírálja. Ajánlja, hogy a cseheknek a magyar listt behozatala elleni állásfoglalásával szemben az ország közönségének retorzióval kellene élni és a cseh sárt Magyarország területéről ki kellene tiltani. Az őrési forgalom kérdésével most nem akar hosszasan foglalkozni, mert úgy tudja, hogy a kiegyezési javaslatok tárgyalásánál erre bőven fog alkalom nyílni. A következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

1. Hajlandó-e a kormányelnök ur a cseh közvéleményhez címzett és a cseh királyság országos mezőgazdasági tanácsa cseh osztályának elnöke és alnöke által aláírt felhívásra, mely a magyar listnek Csehországba való bojkottálását hirdeti, az osztrák kormány figyelmét felhívni és oda hatni, hogy az 1899. évi XXX. törvényekben megállapított reciprocitás értelmében nemcsak az érdekelt magyar iparág sérelme orvosolassék, hanem hogy az idézett törvény a hatósági jelleggel bíró osztrák testületek részéről betűjének és szellemének megfelelően kellő tiszteletben tartassék? (Elnök helyeslés a jobboldalon és a középén.)

2. Szándékozik-e a kormány hathatós intézkedéseket tenni arra nézve, hogy a magyar listnek a vám-külföldön való elhelyezését előmozdítsa avégből, hogy az osztrák piacra való ráutaltsága minél kisebb mértékre visszashorítottassék.

Báró Kaas Ivor: Ez az interpelláció semmi mást nem célozt, mint az őrési forgalom visszaállítását.

Neményi Ambrus: Ezt a vádat visszautasítom, mint rosszhiszemű insinuaiót.

Báró Kaas Ivor: Hogy jóhiszemű volt, arról biztosíthatom. Az ön beszédéből vontam le a következtetést.

Elnök: Az interpelláció kiadatik a miniszterelnök urnak.

Kecskeméthy Ferenc: A következő interpellációt intézi a pénzügyi miniszterhez:

Miután a sóhivatalok szervezéséről törvény intézkedik, kérem a tisztelt pénzügyminiszter urat: minő alapon szünteti be tömegesen a sóhivatalokat? Hányat és mi célból szándékozik feloszlatni.

Az ugynevezett magyar kir. sójövődék országos vezérigynökségét minő törvényhozási intézkedésből kifolyólag létesítette? S miután a nagyközönség felől az intézmény felől nincsen tájékozva s ezen intézkedéssel szemben bizalmatlanságának ad kifejezést és károsnak itéli; de nincs róla tájékozva a törvényhozás sem; szándékozik-e a társulattal kötött szerződést a törvényhozásnak bemutatni?

Igaz-e, hogy a sókezelés albertlethe adására és a 12 kgr-on alól vásárolt só árának felerelésére a részvénytársaságot teljogosította? s ha igen, hogyan

értem, hogy miért hord a magyar baka fekete-sárga zsinórt.

— Miért-e? — szól hetykén Jancsi — azzal adjuk tudtára az ócska cibilnek, hogy tudjuk ám, hányat ütött az óra!... Mert ha mi közös bakák, válogatott gyerekek végig masirozunk az utcán, a cibilség apraját, nagyját elfogja a sárga irigység és megfeketednek a méregtől, hogy minden szép lány csak minket bámul. Pedig akad azok között is derék ember, mint teszem föl: a tekintetes ur is...

A várt hatás elmaradt. Az egész társaságon valami különös érzés vett erőt s oly szélesend állt be az imént még viharos kacagástól dörgő teremben, hogy hallani lehetett a legyek zümmögését.

A szegény fiu zavarba jött, tudta, hogy most valami rosszat mondott, de fogalma sem volt arról, hogy mivel bánthatta meg e jó embereket.

A zavarnak káplár Horváth vetett végett, ki poharat emelt s így szólt:

— Az Isten éltesen komám! Igyál!...

A kaszárnyában egyre azzal csipkedték Jancsit a bakapajtásai, hogy jól mulatott-e?

— Jól, én a csehbanda ragyogó réztrombitáját! Csak egy dolog miatt fáj a szívem, hogy miért hord a magyar baka fekete-sárga zsinórt, meg aztán miért nem lehettem én valami kiköpött végrehajtó...

Találgatták, hogy mi az értelme, de Jancsi néma volt, mint a hal, még önkéntes káplár ur Horváth is csak néha-olykor vehette egy-egy szintelen szavát.

— Arra nem vagyunk kíváncsiak! — sipítja Lidi kiasszony sárgarigó hangon, elpalástolhatatlanul megbotránkozva.

— Meg ne haragudjon ám én rám, édes kisasszony! mert ha most nem is kíváncsi, még nem multa idejét! — huzakodott a szónak Jancsi, nagyokat vágva a káplár urra apró szemével.

— Hogy-hogy? — faggatja Horváth ur érdeklőve.

— Mert van az én fülem mögött!

— Hogy értsük ezt?

Jancsi egyet sodor kurta bajszán, felpeckeli az állát és hegyesen ejti ki a szót:

— Én is vagyok ám valaki! Három nap mulva a két csillagot felvarrom és a káplár ur komám lesz a ragyogóját!

Beütött erre oly mennydörgésszerű kacaj, hogy az egész társaság verte magát jobbra-balra, mint e lepuffantott ruca a víztükrén, hogy még a könyeik is potyogtak.

— Derék ember, vitéz uram — hizeleg a házi gazda.

— Van-e már menyasszonya? — kéri Ilonka s szép szeméit érdeklődve emeli Jancsi pajkosan nevető ábrázatára.

— Az még nincs! — Szerényen tekint azután Ilonkára, mintha tán a faluvégi fakeresztnek gyónna. — Az csak lesz, ha majd oly szelid nézésű, tiszta menyország-szemű leányra akadok a magam eselődjei közt, mint amilyen az Ilonka kisasszony.

Mélyen elpirult a szép leány s a házigazda, hogy a beszédet más irányba terelje, újból évődni kezdett Jancsival. — Csak azt nem

gondolja ezt a szegény nép érdekeivel összeegyeztethetőnek?

Végül gondoskodott-e arról, hogy a felozlatott hivataloknál alkalmazva volt hivatalnokok szerzett jogai és igényei fenntartásával helyeztessenek át megfelelő szolgálathoz? és ha igen: miként?

Endrey Gyula: Kéri mára bejegyzett interpellációját pénteken elmondhatni, mert az idő ma előre haladt. (Helyeslés.)

Elnök az ülést 2 órakor berekeszti.

Törvényen kívül.

Budapest, május 27.

Gabányi Miklós mai beszéde alkalmas időt adott a képviselőknek arra, hogy kivonuljanak a folyosókra s a legaktuálisabb témáról, a **helyzetéről**, illetőleg a mai helyzet **megoldásáról** beszéljenek.

Legérdekesebb most a függetlenségi párt. Mert a dolog úgy áll, hogy a kapacitáció ott indult meg legjobban a függetlenségi képviselők között. **Kossuth Ferenc** és **Justh Gyula** kapacitálják pártbelleiket s magyarázzák a mai obstrukció következményeit. **Kossuth** másfél órán keresztül tárgyalt **Barabás Bélával**, az obstrukció vezérével.

Ma különben az a hír terjedt el határozott formában a folyosón, hogy a jövő héten leszerel az obstrukció.

A leszerelést összefüggésbe hozták **Ballagi Gézá**nak egy minapi kérdésével, melyet állítólag — üzenet formában — intézett a függetlenségi párthoz. **Ballagi Géza** az obstrukcióról beszélve az ellenzéki oldalon, a következő kérdést tette:

— Vajjon fölmondanátok-e az obstrukciót az esetre, ha a kormány ígéretet tesz arra nézve, hogy egy év múlva javaslatot terjeszt elő a **magyar vezényleti nyelvre**?

A baloldalt a váratlan kérdés meglepte s hirtelen nem tudtak rá mit válaszolni. Végre is **Kubik Béla** törte meg a csendet, aki válaszolta:

— **Mi Széll Kálmánban** megbizunk. Ha **Széll Kálmán** ígéretet tesz a magyar vezényleti nyelvre, hajlandók vagyunk a kérdéssel beszélni.

Tehát a kiegyenlítés és a megoldás műve kezd kidomborodni s nem alaptalan az a föltevés, hogy a pünkösdi szünet hoz valami — békeolaját.

Egyébiránt, hogy az obstrukciós hangulat mindinkább tért veszít, mutatja az a körülmény is, hogy a katonai javaslatok ellen tiltakozó gyűlések és deputációk mind gyérebbekké lesznek, míg a vármegyék mind hatalmasabban emelik fel szavukat az obstrukció ellen.

TÁVIRATOK.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, május 27. A jelentett, Radovistól déli irányban előfordult összeütközésben a csapatok egy halottat vesztettek, három katona pedig megsebesült. Az úszkubi, monasztiri, szaloniki és drinápolyi vilajetekben letartóztatott összes gyanús bolgároknak száma meghaladja a 3000-et. Hími basa tábornok főfelügyelőnek azt az ajánlatát, hogy azokat a bolgárokat, akiknek részvétele a komiték működésében bizonyosnak tetszik, Tripoliszba és Kis-Ázsiába száműzzék, ezideig magasabb helyen még el nem fogadták. Utolsó napokban házkutatást tartottak a bolgár szeminiáriumban és kórházban, mely azonban eredményre nem vezetett. Az a hír, mely szerint a 7. kis-ázsiai redif-hadosztályt, mely a második Drinápolyban székelő hadtesthez tartozik, mozgósították volna, ezideig nem nyert megerősítést. A már jelentett Smerdes mellett lefolyt küzdelemről újabb hírek nem érkeztek. Török hírek szerint már küldtek oda csapatokat, mert a komiték emberei belekezdtek a falu megerősítésébe. Ágyúval azért ostromolták, mert azt hitték, hogy a komiték sok dinamitombával rendelkeznek, amit a megtörtént robbanások beigazoltak. Hogy a falu lakóival mi történt, nem tudni.

A francia kulturharc.

Páris, május 27. A miniszterelnök elrendelte a st.-denisi plebános javadalmainak felfüggesztését, mert ez templomában megengedte egy redemptorista atyának, hogy predikáljon.

A angol közoktatásügyi javaslat.

London, május 27. Az alsóház hosszas vita után befejezte a londoni közoktatásügyi bill részletes tárgyalását, úgy hogy most már csak a harmadik olvasás van hátra. A kormány az ellenzék, valamint saját párhívei számos eltérő véleményének tett jelentékeny engedményeket, miáltal a törvényjavaslat elentékenyen módosult.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— **A jegyzők és az adóvégrehajtás.** A **biharvár-megyei** jegyzőegyesület — mint nekünk **Nagyváradról** írják — a napokban tártotta meg évi rendes közgyűlését az egyesületi tagok igen nagy számu részvételével. A közgyűlésen szóba került a jegyzők általános helyzete és elhatározták, hogy országos mozgalmat indítanak az iránt, hogy az adóügyeket vegye az állam kezelés alá. A mai állapot ugyanis az, hogy a községekben, mint az államhatalom képviselője, az adóvégrehajtásokat is a jegyzők kötelesek végezni minden ellenszolgáltatás nélkül. Ami a rendkívüli nagy elfoglaltságon kívül a jegyzői tekintélynek is árt, hiszen a nép tudvalevőleg az adózás intézményének semmiféle képviselőjét nem szereti, a végrehajtót pedig éppen gyűlöli. Már pedig a jegyzőnek, mint a közigazgatás első faktorának, mindekelőtt közbecsülésben kell állania a nép előtt.

Előfizetési fölhívás!

Kérjük azon igen tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése május hó végével lejár, hogy előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Előfizetési áraink:

	Helyben:		Vidékre:
Egy óra	1.— K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala.

NAPIHIREK.

Budapest, május 27.

— **(Időjárás.)** A magas levegőnyomás északon maradt, az alacsony pedig délkeleten és délnyugaton terjeszkedett ki, Európa időjárásában számottevő változás nem volt.

Hazánkban nagyobb esők Erdély déli részein, kisebbek pedig mindenfelé voltak, egyes helyeken zivatar kíséretében; a hőmérséklet alacsonyabb normális értékénél.

Jóslat:

Lényegtelen hőváltozás mellett, változékony idő várható esővel, nagy zivatarral.

Hőmérséklet d. u. 2 órakor + 21.7 C. fok.

— **(Udvari hír.)** Kopenhágából jelentik: **Keresztély** dán király a napokban Wiesbadenba érkezik. A fürdőkúra után a király Bécsbe is ellátogat, visszautazóban pedig találkozni fog **Vilmos** császárral Berlinben.

— **(Kitüntetések.)** A király **Balás Vince** tőrdömesternek, az erdészeti közszolgálat terén kifejtett sikeres működése elismerésül a **Ferencz József-rend** lovagkeresztjét, **Korizmicz Antal**, az alexandriai felebbvíveli vegyes bíróság alelnökének, a közszolgálat terén és különösen a bírói pályán szerzett érdemei elismerésül a **Ferenc József-rend** középkeresztjét a csillaggal adományozta.

— **(Az olasz király utazása.)** **Viktor Emánuel** király Londonba érkezését — mint Rómából jelentik — június 8-ára tűzték ki. Három-négy nappal előbb az olasz király Párisba érkezik, hogy **Loubet** elnököt meglátogassa.

— **(Vilma királynő férje Bécsben.)** **Henrik** mecklenburgi herceg, **Vilma** hollandi királynő férje, e hó 29-én délután Bécsbe érkezik. Fogadtatására a király diszszázadot rendel ki.

— **(Eskütétel a király előtt.)** Bécsből táviratozzák: ő Felsége kezébe ma déli fél 12 órakor tették le az esküt: **Szmrecsányi Pál** nagyváradai róm. kath., dr. **Hossza Vazul** lugosi gör. kath., dr. **Radu Dömötör** nagyváradai gör. kath. püspökök ujonnan kinevezett egyházejedelmi minőségükben. Az ünnepélyes aktuson részt vettek: **Gróf Széchenyi Gyula** ő Felsége személyekörűli miniszter, mint magyar zászlós ur és dr. **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az eskümintát vértessaljai dr. **Vértessy Géza** min. tan. olvasta fel. Közvetlen ezután tette le esküjét ő Felsége kezébe **Zimonics Péter** hercegovinai orthodox metropolita, mely alkalommal **Kallay** közös pénzügyminiszter intervenált. A főkamarást gróf **Paar** főhadsegéd helyettesítette. Az eskümintát lovag **Horovitz Ede** osztályfőnök olvasta fel.

— **(Gyémántlakodalom egy nagyhercegi családban.)** **Junius 28-án Frigyes Vilmos** mecklenburg-strelitzi nagyherceg és neje, **Augusta Karolina** főhercegnő gyémántlakodalomukat ünneplik. Hatvan év előtt esketette meg őket a canterbury érsek a Buckingham-palotában. A nagyherceg 1819-ben, neje 1822-ben született.

— **(A Visontai—Bartha párbaj.)** **Visontai Soma** és **Bartha Ödön** orsz. képviselők között támadt affért ma délelőtt fél tizenkét órakor intézték el a Fodor-féle vivóteremben. Elsőnek **Visontai Soma** érkezett meg segédeivel, **Lovász Márton** s **Nessi Pál** orsz. képviselőkkel s orvosával. Kevéssel ezután jött meg **Bartha Ödön** segédeivel, **Komjáthy Béla** s **Tóth János** képviselőkkel s az orvossal. Az első összecsapásnál **Visontai Barthának** bal arcára s vállára lapos vágást mért, mire **Bartha** támadott hevesen s **Visontai** bal vállán könnyebb természetű sebet ejtett. Erre a segédek a viaskodást beszüntették.

— **(Ujítás a katonatisztek egyenruházatában.)** Evek óta törlik a fejüket az illetékes körök, hogy a katonaság ruházatát reformálják. Sok szó esett róla, hogy hadseregünk mai ruházata nem praktikus, mert a sokféle ríktó szín, fényes gomb háboru esetén kitérő célpont volna az ellenség golyóinak. Minél fakóbb és minél közelebb jár a ruha színe a **szürkéhez**, nagyobb távolságból annál kevésbé feltűnő. Az ujítások most már a megvalósulás stádiumában vannak, egyelőre azonban csak a gyalogos-tisztek uniformisa kerül revízió alá. Mint nekünk Bécsből írják, a napokban már ki is adják az erre vonatkozó rendeletet. Az ujítás abban fog állani, hogy a tisztek az eddigi kék nadrág helyett kék-szürke nadrágot kapnak, olyant, mint amilyen a vezérkari tisztek számára elő van írva s amely helyett — fekete nadrágot hordanak. Ezenkívül szabad lesz szolgálaton kívül lakcipőt és glaszé-kezttyüt hordaniok, amit már eddig is megtettek. Mindezekből, aki a hadászat tudományához csak némileg is ért, beláthatja, hogy ez az ujítás óriási mértékben fogja katonaságunk harcképességét emelni.

— **(Herceg Don Alfonzo Bourbon)** tegnap este Budapestre érkezett és az Angol-királynő-szállóadában szállt meg. A herceg a mai délelőtt folyamán báró **Fejérváry Géza** honvédelmi miniszter, **Rakovszky István** főszámvevőszéki elnök és más notabilitások látogatását fogadta.

— **(Léghajón az Oceánon át.)** Brüsszelből jelentik a következő érdekes hírt: **Copazza** és **A. Berget** ismert léghajósok legközelebb lég-hajó-utat terveznek az Atlanti-tengeren át. A vállalkozást **H. Gordon Bennet**, a «New-York Herald» tulajdonosa segítyezi. A légkajósok valószínűleg Lisszabon mellett szállanak fel. A szél, mint előrelátható, Délamerika északi részei felé tereli a léghajót. Az ut négy-öt napig tart kedvező idő mellett. A léghajósok két tengerészrt és egy csónakot visznek magukkal.

— **(A Kossuth-szobor és a szabadságharc-szobor.)** A képzőművészeti bizottság tegnapi ülésén a képzőművészeti ügyosztály azt proponálta, hogy a szabadságharc-szobrot és a Kossuth-szobrot egyesítsék egyetlen monumentális műben.

— **(Földrengés.)** Foggiából jelentik: A múlt éjjel 2 óra 40 perckor erős földrengést konstataáltak, melyet még egy enyhébb követett.

— (Tanulsága kivándorlóknak.) Egy erdélyi románokból álló tiztagu csapat érkezett meg Amerikából Oderbergen át Ruttkára, ahonnan, mivel pénzüik elfogyott, a továbbutazásra menetjegyet váltani nem tudtak s gyalog kísérték be őket Turóc-Szent-Mártonba a főszolgabíróhoz. Ez a csapat még a tél végén utazott ki Amerikába és Cleveland volt uti célja, de az ügynökök rábeszéléstől, hogy Kanadába utazzanak, ahol sok munkást keresnek. A kivándorlók tényleg odautaztak, de munkát nem kaptak és azért New-Yorkba mentek. De alig hogy kiszálltak, a rendőrség egy ügynöke letartóztatta őket és kezeiket összekötve a kivándorlási helyiségekbe vezette őket, ahol egy nagy teremben már százával voltak olyan kivándorlók, akiket, mivel a megkívánt pénzösszeggel nem rendelkeztek, amerikai kormány visszaküldött Európába. A románok vagy tizen-négy napig maradtak ott bezárva úgy, hogy még segélyt sem kérhettek senkitől; majd hajóra tették őket, mely Hamburgig szállította, ahonnan azután vasuton érkeztek Ruttkáig. A románok már egy fillérjük sem volt a 3—400 koronából, amelylyel utra keltek. Turóc-Szent-Mártonban a megyeháza istállójában szállásolták el őket éjszakára, ahol Bánffy ipariskolai igazgató látta el őket kenyérral. Turóc-Szent-Mártonból másnap vasuton tovább küldték őket szűkebb hazájukba.

— (A kivándorlás hiénái.) A Budapesten letartóztatott és elítélt Steinlauf Mózes kivándorlási hiéna és két társának ügyében, a büntérsak után javában nyomoz Krecsányi Kálmán detektívönök, aki több detektív kíséretében — mint megirtuk — a felvidékre utazott. Krecsányi — mint Sátoralja-Ujhelyről jelentik — tegnap Nagymihályon letartóztatott három kivándorlási ügynököt, akik nagyarányban folytatták bűnös üzemeiket. A detektívönök hosszabb ideig fog a felvidéken maradni s Kassára is elutazik, miután az eddigi nyomozás beigazolta, hogy az egész Felső-Magyarországot behálózó szervezet sok szála ott bogozható ki.

— (Egy királyné kalandja.) Emma hollandiai özvegy királyné brüsszeli tartózkodása alatt Villiersbe is ellátogatott, hogy a híres apátság romjait megtekintse. Ez a látogatás, mint egy brüsszeli lap írja, tele volt mulatságos epizódokkal. Az özvegy királynét Poll kisasszony udvarhölgy s Van der Berg báró kísérte el a kirándulásra. Az apátság megtekintése után egyik korcsmába tértek be. A korcsmáros, az egész vidéken jókedvéről ismert ember, a lakoma elköltése után vendégeihez lépett, megkérdezte tőlük, vajjon megvannak-e elégedve az ételekkel?

— Anyóka, mi már láttuk egymást valahol — szól most a királynéhoz fordulva a korcsmáros.

— Lehetséges, már jártam erre s nekem nagyon tetszik ez a vidék.

Báró Van der Berg ezután megkérdezte a korcsmárostól, kaphatnának-e kocsit a vidék megtekintésére.

— Van ugyan lovam is, kocsim is, de nincs kocsisom, ha azonban te elhajtod a lovakat, szívesen rád bízom, mert derék embernek látszol — válaszolt a báró ur kérdésére, aki visszautasította az ajánlatot, azzal a megindokolással, hogy ő a lovakat nem hajtja.

— Mit szólnátok hozzá, ha én magam hajtánék?

Az ajánlat tetszett a királynénak s csakhamar az egész társaság kocsira ült.

— Maga ide üljön mellém — mondotta a királynénak. Az udvarhölgy és a báró a hátulsó ülésen foglaltak helyet. A korcsmáros nem is sejtette, hogy ki ül mellette s így a legdévajabb tréfákkal mulattatta a királynét az egész uton. Amikor visszatértek a korcsmába, a királynével szemben nagyon is bizalmas hangon kezdett beszélni a korcsmáros, úgy hogy a báró jónak látta befogatni. A vendégek busásan megfizették a korcsmárost, aki csak a pályaudvaron tudta meg, hogy kik voltak a vendégei.

— (Gyászrovat.) Özvegy Esterházy Lászlóné grófné született Orczy Erzsébet báróné csillagkeresztes és palotahölgy május 24-én nyolcvannégy éves korában Sárosdon elhunyt. Esterházy Béla gróf cs. és kir. kamarás, Cziráky Béláné grófné született Esterházy Marita grófné csillagkeresztes és palotahölgy és Esterházy László gróf cs. és kir. kamarás anyjukat gyászolják az elhunytban.

— (A tejcarnok panamája.) A Központi Tejcarnok legutóbb fölfedezett panamája ügyében tegnap itélkezett a VII. ker. kapitányság s a szövetséget igazgatóságát a tejtárvételnél szokásszerűen üzött mulasztás miatt kétszázötven korona pénzbírságra ítélték. A rendőrség még folytatja a vizsgálatot. Ujabb panaszt is tettek a tej-elárusítás körül, különösen a lefőlözött tejjel való manipulációk miatt. Rése van ezekben a vidéki elárusítóknak is. Budapest környékéről a kis községekből, falvakból nagyon sok ember jár be a fővárosba tejet eladni. Feltűnő az a fölfedezés, hogy a legtöbbnek soha nem is volt tehene s kitudódott, hogy csaknem mindenik sváb vagy másféle asszony a Központi Tejcarnokból vásárolja a tejet, amelyet aztán mint kitűnő, friss vidéki tejet ad el. A Tejcarnok-Szövetkezet így megtakarít ezernél több kihordót, akit fizetni kellene s a rosszabb tejet is jobb áron adja el, mint a többi tejnagykereskedő és termelő. Pedig egy 1898-ban kelt tanácsi határozat szerint tejjel, tejfellel hazálni tilos.

— (A Budapesti Hirlapszedők Köre) a saját rokkant-alapja javára pünkösdi vasárnapján, május 31-én nagy nyári mulatságot rendez Szauder Károly „Budagyöngy-her” címzett vendéglőjében a Hidegkúti-ut 11—12. sz. a. A mulatságon a Typographia dalkör énekel, a műsorban több elsőrangú műkedvelő vesz részt a zenét a 3. sz. bosnyákvezred zenekara szolgáltatja. Lesz cigányzene, óriási grammofon, díjtekés, nagy nyeregménysorsolás, gyermekjáték, műsor után tánc. A mulatság reggel kezdődik, belépődíj 60 fillér.

— (A villamosok állóhelyei.) A belügyminiszter, a kereskedelmi miniszterrel egyetértve, 1904. január 1-től kezdődőleg tudvalevőleg megszüntette a villamos kocsik állóhelyeit. A városi villamos igazgatósága erre a tanács közlekedési ügyosztályához beadványt intézett, amelyben azt igyekezett kimutatni, hogy ez az intézkedés, ha életbelép, mennyire sérelmes egy a nagyközönség, mint a villamos társulatok szempontjából.

— (Tüntetés előadás alatt.) Triesztből jelentik: A Politeama Rosetti-színházban „Ernani” opera tegnapi előadása közben a harmadik felvonás végén és a negyedik elején zavaros jelenetek folytak le. A földszint és a páholyok közönségének tulságos tapsolása és egyes jelenetek ismétlésének kívánása a nagyjából munkásokból álló karzat-közönségnél elmentőtetéseket eredményezett. A tüntetés a liberális pártot ócsároló cédulák szétszórással és ócsároló kiáltásokkal nyilatkozott. Miután attól kellett tartani, hogy összeközegek is kerülhet a dolog, be kellett szüntetni az előadást és a színházat kiüríteni. Három személyt letartóztattak. „Ernani” tovább való előadásait betiltották.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Keerpesi-ut 52. szám alatt, az „Adria” szállóval szemben létező női-divatruházára.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét a Record műintézetnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére. Együttal melegen ajánljuk az intézetet a közönség pártfogásába, hol művészies kivitelű képek nagyon olcsó árban készülnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Frizzo. Az Uránia színház komoly csarnokába tegnap a bohóc-művészet tartotta bevonulását. Egy olasz átváltozó művész, Frizzo mutatta be művészetét. A műfaj nem új a budapesti közönség előtt, jól ismerjük Fregoli előadásaiából, ki a művészet ezen ágának feltalálója. A művész maga tölti be az egész esti műsort, egész vigjátékokat játszik végig egy-maga s különleges művésze éppen a gyors öltözködésben s abban az illuzióban rejlik, melyet a folytonos szerep- és maszkváltóztatással kelteni tud. Szédítő gyorsasággal jelenik meg egymás után mint öreg ur, fiatal ur, mesterember, primadonna, vén-asszony, táncos, dalos, mókázik, mindezt fáradhatatlan pontossággal. Ami Frizzo mester művészetét illeti, bár igen ügyesen és gyorsan mozog, szédítő gyorsan változtatja maszkjait, elődjét, Fregolit nem éri utól. Maszkjai egyhangúak, annyi mindenféle alakot ábrázol, hogy nem lehet mindenik alakítása — típus. Ezenkívül kevés a hangja is annyiféle modulációra s így előadása sok tekintetben egyhangúvá válik. A közönség jóindulattal tapsolta egyes számain, de az előadás végefelé már belefáradt az előadás monotonosságába.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A szocialisták Bernarda-nővére. Emlékeznek olvasóink arra a nagyszabású komédiára, melyet a budapesti szocialisták rendeztek ez év március 23-án tartott népgyűlésükön, mikor Bokányi Dezső szocialista-vezér bemutatott egy élénken fölsemlyemkalapozott, selyemruházott hölgyet, Mühlfeit Mária-t a népnek s elmondotta szomorú sorsát. Bernarda nővéremek hívták s a kőszegi szent Domokosról nevezett női kongregáció tagja volt, honnan borzalmas kínzások után egy szál ingben kellett menekülnie. Így szólt a szocialisták siralmas krónikája, mely utólag naiv rémülménynek bizonyult. Most a zárda nevében a zárda főnöknője nyilvános rágalmazás címén tett fejlejtést Bokányi Dezső, Mühlfeit Mária és Kummer Ferenc ellen. A panaszt tegnap adta be dr. Tetétleni Ármán ügyvéd a büntető járásbíróhoz.

— Tolvaj kalandornő. Veszedelmes nemzetközi kalandornőt tartóztatott le a fővárosi államrendőrség ez évi január hó 8-án Pelikán Jozefin iglauri származású munkanélküli varró nő személyében. Pelikán Jozefin pár év óta szerelemben utazott a kontinens vasuti vonalain. Csinos termete, előkelő megjelenése és uri modora veszedelmesen hatott utitársaira, akiket aztán egy-egy pásztorórán rendszerint meglöptött. A zsákmányt gyorsan tovább állott és újból folytatta mestersejét, a fosztogatást és lopást. Alig van a kontinensnek városa, ahol meg nem fordult volna s ideig-óráig tartó időzése alatt meglöptet volna. A kalandornő ez év január 8-án reggel Budapestre érve a Nádor-szállóban bérelt lakást s pár óra múlva már ismeretséget kötött Györffy Károly verseci honvédszázadosal, kinek pénztárcájából meg aznap délután 120 koronát ellopott. A rendőrség neszét vette a dolognak s letartóztatta. Ma tárgyalta lopási bűnügvet a törvényszék. Itélethozatalra ma még nem került a sor, mert a törvényszék dr. Mózes László védő kérelmére elrendelte a károsult százados kihallgatását s ezért a tárgyalást elnapolta.

Schicht-szappan

mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

„szarvas” vagy „kulcs” jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészekről mentes.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9—12-ig és 8—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete népes igazgató-választmányi ülést tartott gróf Zselénski Róbert elnöklésével. Első sorban a közgyűlés tárgysorát beszéltek meg. Dr. Drucker Jenő igazgató előterjesztése alapján a tárgysorozatot végleg megállapították. Új igazgató választmányi tagokul Perczel Ferencet és Vimmer Károlyt ajánlják. Nagyobb vitát okozott egy egyesületi tag indítványa, amely a *pálinkahamisítás*, a hideg uton készült szeszes italok elleni állásfoglalásra hívja föl az egyesületet. A választmány elhatározta, hogy az indítványt pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé. Ezután dr. Drucker Jenő terjesztett elő indítványt az év végén lejáró kedvezményes *olasz borbehozatal* korlátozása érdekében teendő óvintézkedésekről. Rámutat arra, hogy az olasz kereskedelmi szerződés hatályának ez év végével való megszűntése azt fogja előidézni, hogy az év utolsó hónapjaiban rendkívüli nagy mennyiségben *olasz bort* az importőrök a magyar piacra. Ismertette az ez ügyben már napvilágra került indítványokat, amelyek gyakorlatilag kivihetetlenek. Azt javasolta, hogy az egyesület már most emelje föl tiltakozó szavát, hogy a *szabadraktárakban december végével fekvő bor kedvezményes vámmal jöhessen be* s egyúttal a kormány ne engedjen 50.000 hektoliternél többet ezekben a raktárakban elhelyezni s hasonló intézkedésre kéri föl az osztrák kormányt. Dobokay Lajos fölvilágosító megjegyzései után beható vita fejlődött ki a tárgy fölött, amelyben résztvette Bernáth Béla, dr. Molnár István, báró Bohus László, Kúszler Henrik és mások. Elhatározták, hogy a kormány figyelmét a körülményre föl fogják hívni s fölkérni megfelelő intézkedésre. Ezután fölvetett a választmány 186 új tagot, ezzel együtt a taglétszáma az egyesületnek meghaladja a 600-at.

Az «Anker» élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI., Deák-tér «Anker-udvar») 1903. április havában benyújtott a társaságnál 721 ajánlat 4.877.357 korona biztosított összegre és kiállított 653 kötvény 4.471.933 korona összegre. — A jan.—április havi időszak alatt benyújtott 3201 ajánlat 19.044.835 koronára és kiállított 2902 kötvény 16.770.212 koronára. Károk és esedékessé vált elérési biztosítások folytán eddig 248 millió korona fizetett ki. A haláleseti biztosításoknál A) osztalékterv szerint a nyereményszalék az elmúlt évben az évi díj 25 százalékát tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztalékterv szerint az egyes biztosítások fennállása óta befizetett összes díjak 3 százaléka, tehát fokozatosan emelkedőleg az egyes évi díjak 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 százaléka fizetett ki nyeremény-osztalék gyanánt készpénzben. A társaság vagyona 1902. december 31-én 153 millió korona, biztosítási állomány 516 millió korona.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 18.000 mm. néhány fillérrel olcsóbb áron.

Készárúzet.

Buza:

Tiszavidéki: 300 mm. 81 k. 8.27.5 korona, 100 mm. 81 k. 8.25 korona, 100 mm. 81 k. 8.25 korona, 100 mm. 82 k. 8.20 korona, 300 mm. 81 k. 8.20 korona, 100 mm. 81 k. 8.15 korona, 200

mm. 80.5 k. 8.17.5 korona, 200 mm. 80.5 k. 8.12.5 korona, 100 mm. 80 k. 8.10 korona, 150 mm. 80 k. 8.07.5 korona, 100 mm. 79.3 k. 7.95 korona, 1000 mm 75 k. 7.65 korona.

Fejérmegyei: 650 mm. 79.4 k. 7.92.5 korona, 300 mm. 78.4 k. 7.92.5 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 8.05 korona. Szenttamási: 850 mm. 77.2 k. 8.10 korona.

Sziváci: 2150 mm. 77 k. 7.95 korona.

Zentai: 1600 mm. 77 k. 7.96.25 korona.

Bánsági: 3500 mm. 78.8 k. 7.97.5 korona.

Dunai: 850 mm. 77 k. 7.80 korona, 860 mm. 76 k. 7.55 korona.

Rozs: 200 mm. 6.75 korona, 100 mm. 6.72.5 korona, 100 mm. 6.70 korona.

Zab: 100 mm. 6.90 korona, 100 mm. 6.90 korona.

Érték-tőzsde.

A hangulat a külföldi börzék nyomán kedvtelen s a forgalom igen mérsékelt volt. A helyi piacon az irányzat emelkedő és délelőtt a helyi közlekedési papírok emelkedtek. A déli börzén üzletessé uralkodott s a Magyar általános biztosító részvények emelkedtek 100 koronával.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	667.75	668	668	---
Magyar hitel	729.50	730.50	730	---
Jelzálogbank részv.	522	522	522	---
Rimamurányi	470.50	470.50	470.50	---
Allamvasut	679.50	680	680	---
Városi villamos	316	316	316	---
Budapesti Közuti	615	615	614.50	---
Salgótarjáni	530	530	530	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	668	---	---	---
Magyar hitelrészv.	730	---	---	---
Jelzálogbank részv.	522	---	---	---
Rimamurányi	470	---	---	---
Allamvasut	680	---	---	---
Városi villamos	314.50	---	---	---
Budapesti Közuti	611	---	---	---
Salgótarjáni	530	---	---	---

REGÉNY-CSARNOK.

A Bernardin műve.

Angolból.

(Folytatás.)

Elment! Vajjon öszinteségével örökre elűzte magától! Amint Cora fájt gondolataiba merülve egyedül ült most a kandalló előtt, arcának szelid nyugodtsága — mi legnagyobb báját képezte — meg volt zavarva.

A törpe lelküeknek nincs arról fogalmuk, hogy mit érzelt most a leány, csak a hozzá hasonló büszke, magas szellemi kiváltságos lények tudhatják és méltányolhatják azt, hogy miért beszélt ő így Vilmossal. Cora szerette az ifjút — de nem becsülte s szívének minden dobbanása azt sugta, hogy mint neje nem lenne boldog vele; és még is szerette!

A házasság komoly kérdését a józan ész szigorú bírálata alá tudta helyezni, de midőn csak szívére hallgatott, nem vette oly szigorúan a dolgot. A szerelem visszahozta emlékébe a gyöngéd kék szemeket, melyek oly édes odaadással néztek az ő szemébe; az érzelmetlen mély hangot, mely megígérte, hogy az élet minden viszontagságaitól igyekszik őt megvédeni; emlékébe hozta a nemes arcot, a szép, erőteljes férfias alakot, kire gyönyörűség volt nézni. A szerelem visszaidézte azon boldog órákat, midőn a gazdag ismeretekkel telt lélek kitárta előtte kincseit s ő elragadtatással hallgatta ékesszólását, melyet az ifjú mély tanulmányából, éles vizsgálódásából s utazásai közben nyert tapasztalataiból merített.

A szerelem rovására tudandók be azok a keserű könyvek, melyek a büszke szemekből hullottak, valamint az ajkak ideges rágása s a kis kezek görcsös összeszorítása. Ő szerette Vilmost, s mégis megsértette s elűzte magától talán örökre!

*

— Hm! hm! — dörmögé doktor Delorme, amint egy mély gyászba öltözött magas nővel karján, az ujonnan épült s tökéletesen berendezett ipariskolának használt termekén keresztül ment. — Corám, itt elég sok megnézni és bámolni való

van. Ha szegény jó anyád élne, mennyire érdekelné mind ez!

— Azt szeretem legjobban — volt a kedves csengő hangon adott válasz — hogy a művészi hajlammal bíró fiukról is gondoskodva van. Elég intézetünk van, ahol a fiuk cipészetet vagy más ilyenféle mesterséget tanulhatnak, vagy a gépészetben tökéletesíthetik magukat; de a festők, szobrászok és zenészeknek ritkán nyújtanak segédkezet.

Látta atyám, mint gyuladt ki tekintete annak az agyagmintát készítő fiúnak, midőn az ujjai alatt levő alak anatómiáját magyarázta neki? Oh! atyám, mily nemes munkát kezdett volna meg ez intézet alapítója, ha példáját követve a többi tanodákba is átvinnék ez irányt, még szélesebb alakra fektetve azt.

— Mellesleg legyen mondva — mondá az orvos, a fiu felé fordulva, ki vezetőül szolgált — mi idegenek vagyunk itten s az intézet alapítójának nem tudjuk a nevét.

— Az intézet ügyeit egy igazgatótanács vezeti — válaszolá a fiu — az elnök egy gazdag ur, aki az iskolát alapította s százezer forintot adott az építésre. De nem csak pénzét, hanem idejét is az intézetnek szenteli, egy osztálynak minden nap órád ad a számtanból s ügyelettől van minden tanuló kényelmére.

— A fiuk élelmezéséről és ruházatáról is az intézet gondoskodik? — kérde az orvos.

— Igen uram. Az általunk készített munkák elárussítanak s a begyűlt pénz az intézet javára fordítatik; míg az általunk választott mesterséget kitanuljuk, teljes ellátásban részesülünk. Uram, mi mindnyájan szegény fiuk voltunk.

— És azt mondd fiam, hogy az igazgatótanács elnöke indította meg ez eszmét?

— Igen uram. A mi kis városunkban kevés nyilvános intézet van. Igen szegény hely volt azon fiukra nézve, kik nem akartak földmivelők lenni s nem volt elég pénzük, hogy nagy városba menjenek tanulni.

— Mióta áll fenn ez az intézet?

— Bernardin ur ezelőtt öt évvel kezdett ez intézet tervével foglalkozni. Ez a telek az övé volt; de nem ilyen volt, amilyen most, csak egyszerű lakkház. A két szárnyépület, a hálószobák és a földszinten levő műhelyek azóta építettek hozzá. Most már a gazdag birtokok közt többben vannak, kik segítik az intézetet, de a legtöbb teher még most is a Bernardin ur vállait nyomja. Uram, a mi igazgatónk a legjobb ember a világon!

— Bernardin! — ismétlé az orvos — vajon nem Vilmos-e? — mondá leányára nézve.

— Bernardin Vilmosnak hívják — mondá a fiu élénken. — Ime ott jön ő maga!

Amint a fiu beszélt, mind a hárman a hosszú ebédlő egyik végében állottak. Az asztalok meg voltak terítve, de az étkezés idejéig még fél óra hiányzott s az ebédlőben nem volt senki, csak a vendégek, a fiu s egy magas férfi, ki éppen most lépett be az udvarról. A nyitott ablakokon bejövő nap sugar ugyanazon férfiu magas homlokára, hullámzó sötét barna hajára esett, ki öt évvel ezelőtt bucsucsókot nyomva Delorme Cora kezére, ott hagyta őt a szívében támadt ür felett gondolkodva, midőn a szerelmet számuzte belőle.

(Folyt. köv.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— május 27.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kruss Géza löcsei kir. törvényszéki irodatisztot a beregszászi kir. törvényszékhez irodaigazgatóvá, a miniszterelnök dr. Hazay Lorándot, a földmívelésügyi miniszteriumnál alkalmazott fizetéstelen miniszteri segédfogalmazót, a miniszterelnökséghez fizetéstelen segédfogalmazót, a budapesti kir. itélőtábla elnöke Vladár Gábor budapesti lakos joggyakorlót a budapesti kir. itélőtábla kerületére díjas joggyakorlóká, a győri kir. itélőtábla elnöke Szily J. Zoltán díjtalan joggyakorlót a győri kir. itélőtábla kerületére díjas joggyakorlóká, a szegedi kir. itélőtábla elnöke dr. Garzágó Salamon pusztai-tur-pásztoi lakost a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületére díjas joggyakorlóká nevezte ki.

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Üzlet-megnyitás.

1 elegáns ruha legújabb divat szerint ... 10.— frt	1 elegáns felsőkabát 9.— frt és feljebb.
1 angol dupla gallér 3.— «	1 leánykabát legújabb 3.— «
1 remek selyem blouz 4.50 «	1 halcsontfüző 95 kr. és feljebb.

Gyászruhák 4 óra alatt készítettnek.

Budapest, Kerepesi-ut 40.

Női ruha- és felöltő áruház a „Párisi nő“-höz.

Tavaszi beálltával szükséges áruházunkat fölkeresni.

Áraink a legolcsóbbak az országban.

1 eleg. angol Costüm ... 10 frittól kezdve.	Valódi atlasz Cachmir vagy selyem-
1 remek selyem blouz ... 4 frt 50	fényű Cloth paplan ... 3 frt 50
1 legújabb alakból ... 3 frt 50 és felj.	Szegedi lepedő darabja ... 95
1 gyönyörű paletó ... 6 frt 50	1 vég rumb. vászon 6 1/4 széles 5 frt 80
Ugyanaz leánykák részére ... 4 frt 50	1 készlet ág- és asztalterítő ... 5 frt —

Gyászruhák 4 óra alatt készítettnek.

HERCZEG ÉS HORVÁTH

BUDAPEST, Kerepesi-ut 52.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1903. május hó 28-án.

M. kir. Operaház.

Brozel Fülöp ur vendégfelléptével:

Lohengrin.

Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Monna Vanna.

Dráma 3 felvonásban. Irta Maeterlinck. Kezdeté fél 8 órakor.

Népszínház.

Előszőr:

Rip Van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette R. Planquette. Kezdeté fél 8 órakor.

Vigszínház.

Fedák Sári vendégfelléptével:

Forgószél kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Zenéjét összeállították Kun László és Huszka Jenő. Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

A drótos ló.

Nagy operette előjátékkal 2 felvonásban. Irta León Viktor. Zenéjét szerző Lehár. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

Frizzo, színpadi átváltozó művész vendégjátéka.

Kezdeté fél 8 órakor.

Fővárosi nyári színház.

A becsület.

Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti nyári színház.

Három kívánság.

Regényes vig operette 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órakor.

Schottola Ernő A ruggantanyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2. Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre árjegyzék ingyen. 23

Folies Caprice

VII., Révay-utca 18.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

11 órakor: Ma nagy újdonság: 11 órakor:

Cleo de Marode.

Bohózat. Irta: Leitner H.

Egy óra az anyakönyvi hivatalban

Bohózat. Irta: Caprice; és

„A propellerkapitány.”

Bohózat. Irta: Neptun.

A remek télikortban reggel 5 óráig Munczy Lajos hangversenyez. 25

A Szegedi Halász-Csárdában

Budán, Fehérvári-ut 114.

(Indulás: budafoki kocsin, megálló: Kábelgyár)

a hol is jó borok, a világhírű Steinfeldi sör, igazi szegedi halászlé és előlidi ételkülönlegességek állanak a n. é. közönség szíves rendelkezésére.

A zenét Jónás Gyula kiváló magyar cigányzenekara szolgáltatja.

Számos látogatást kér Szántó Gyula és neje.

Eddig nem létezett, páratlan a maga nemében a

REKORD

műintézet szövetkezet, mely hazai szegénysorsu akadémia-művészekből alakult és céljuk a nagyközönségnek alkalmat nyújtani igazán művészi munkák olcsó beszerzésére, vállalkozók és ügy-nökök kizárásával. Kérjük a n. é. közönség b. pártfogását, mert ez által alkalmat nyújt, az elnyomott művészeknek pályájuk folytatására. Jó munkáért mindenkor kezeséget vállalunk bármely rossz ténykép után.

Árak minden utánfizetés nélkül.

Színes képek:

Életnagyságu krétarajzok v. nagyítások papírképpel együtt ...	3 K.
Életnagyságu pasztellfestmény papírképpel együtt ...	6 «
Életnagyságu olajfestmény ...	10 «

Vidékre utánvétel minden kép után 1 korona csomagolási díj fizetendő.

Mütermem:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Magyar kir. államvasutak.

76.883/1903—C/II. sz.

Hirdetmény.

Osztr.-magyar-svájci kötelék.

Uj kivételes díjszabás kiadása.)

F. évi június 1-től való érvényesüléssel egy új kivételes díjszabás mindennemű cukor szállítására lép életbe, mely által az 1900 február 1-től érvényben volt hasonló című füzet I. pótlékával együtt hatályon kívül helyeztetik.

A m. kir. államvasutak, a részleges vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Alapított 1860.

Alapított 1860.

FRIEDMANN ezelőtt PERL LAJOS

ágyneműkészítő KAROLY

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 43.

Andrássy-ut sarok.

Elvállal mindennemű paplanokat, matracot, rugany-matracot és szalmaszakot, ablakpárnát, rolettákat és minden e szakmába vágó munkákat, ugrszintén szálloda és kórház berendezéseket. 74

Rendelés esetén levelező-lap utján tessék értesíteni.

HELYI ÜGYNÖKÖK

vidéken,

kik sorsjegy részletesre való eladásával foglalkoznak, magas jutalék mellett felvételnek

Fleissig Sándor bankház BUDAPEST, 68 Erzsébet körút 2. szám.

Werndl-fegyverek

Katonai puskművesek által kipróbálva legjobb állapotban

Gyalogsági fegyver ...	K 5.— 7.— 10.—
Rövid gyalogsági fegyver ...	K 8.— 12.— 15.—
Lovassági karabély egészen új ...	K 25.— 30.— 40.—
Töltények darabja ...	K —, 10 —, 10 —, 10
Fegyverszij darabja ...	K 1.— 2.— 3.—
Szurony hüvellyel darabja ...	K —, 60 1.— 1.50
Lefauchaux revolver ...	K 4.— 6.— 8.—
Buldog revolver ...	K 6.— 8.— 10.—

Fegyvereinkért jótállást vállalunk. 76

Tiller Mór és Társa
cs. 6. kir. udv. szállítók egyenruházati intézete Bud-pest, IV. Váci-utca 35. sz.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

63.060/903. számhoz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájci vasuti kötelék IV. rész 4. füzet. (Pótlék kiadása.)

F. é. május hó 1-től való érvényesüléssel a fenti díjszabási füzethez a III. pótlék lép hatályba, mely módosításokat és kiegészítéseket, valamint új díjtételeket tartalmaz.

Budapest, 1903 április hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részleges vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

TIRGRAM

Legjobban ajánljuk mint egyedüli szert a poloskák és petei teljes kiirtására üvegekben kor. —, 40. —, 80. 1.20. fél liter kor. 2.60. 1 liter kor. 5.—. — Tirgram-por minden-éle féreg ellen dobozban 30, 60 fill., 1/2 kiló kor. 4.—, 1 kiló kor. 8.—. Kapható minden gyógytár-, drogériák-, festék- és fűszerüzletekben, helyben és vidéken.

Főraktár: TIRGRAM-TÁRSASÁG, Budapest, Károly-utca I. sz.

Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk, valódi csak az, ahol a «TIRGRAM» név az üvegen látható. 44

Sajátkészítményü férfiruha-áruház

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám (az Udvari-kávéház mellett).

Előre haladt idény miatt leszállított árak. 102

A szabott ár minden darabon látható. A szabott ár minden darabon látható. Dus választék fiu- és gyermekruhákban, piquet- és szövetmellényekben.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

SCHMIDT M.
szilgyártó, nyerges és bőrrendés
Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.
Kocsizó- és lovagló-szerezőmunk.
79 Mindennemű utazóbőröndök.
Magrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Magy. kir. államvasutak.

57605/903. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak vonalain 1904. évtől 1905. és 1906. években szükséges szövegtől- és rövidárak szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező szövegtől- és rövidárak évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattevőnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. em. 48. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az ajánlati űrlapon megfelelően kiállított, egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok, a 90 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbbben 1. évi június hó 10-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka a felirattal látandó el: „Ajánlat 57.605/903. számhoz”.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó szövegtől- és rövidárak egy évi értékének 5% a legkésőbbben folyó évi június hó 9-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban leteendők.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1903. évi május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Csiszó'ökövek darabja 20 fillér

fehér, vörös tekeke kísérletképpen eladó a csiszoló vászon-áruházban. Rappold Mándor Budapest, VII., Akácfa utca 57. (mellett utca Király-utcaól az Erzsébet-kört közelében.)

Magyar királyi államvasutak.

177.204-203. számhoz.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak hivatalnokai, altisztelei és szolgálói nyugdíj-intézetének tulajdonát képező, a Nádor utca 32. sz. alatt fekvő ház udvari homlokzatának kijavítását és újbóli színezését, valamint ugyanezen ház egyes lakásaiban szükséges helyreállítási munkákat biztosítani kívánván, e munkák elvégzésére nyilvános pályázatot hirdetnek.

Felhívtnak e munkákra pályázni önjárték, hogy lepecsételt sajtókezelő aláírt ajánlatukat f. évi június hó 9. azaz kilencedik napjának déli 12 óráig, a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (Andrássy-ut 73-75. Alc. ügyoszt.) benyújtsák, a hol azok ugyanezen határidő letelete után azonnal nyilvánosan felfognak bontatni.

A munkák leírását és az azok végrehajtásához kötött feltételeket tartalmazó költségvetések, valamint az ajánlati minta a rendes hivatalos órákban reggeli 8 órától d. u. 2 óráig ugyanott kaphatók és ugyanott a netán szükséges felvilágosítások rövid úton megszerezhetők.

Az egy korona bélyeggel ellátandó ajánlat, melyhez az ívenként 30 filléres bélyeggel ellátandó és sajtókezelő aláírandó költségvetések is csatolandók, következő felirattal nyújtandó be: „Ajánlat a m. kir. államvasutak hivatalnokai, altisztelei és szolgálói nyugdíj-intézetének tulajdonát képező a Nádor-utca 32. sz. alatt fekvő házban helyreállítandó munkákra”.

A 400 korona azaz négyszáz koronával megállapított bánatpénz legkésőbbben az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis f. é. június hó 8-án déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a m. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

A letéti jegy az ajánlatához nem csatolandó. E feltételeknek meg nem felelő és nem az összes munkákra érjedő, valamint később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett szabadon dönthesse.

Budapestben, 1903. évi május hó.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Kettős elektromágneses kereszt gyógyít és felidit kezesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migren, neuralgia, vér-telenség, sápkór, szél-dítes, a fülzúgás, nagyothallás, a szív-erősítés, szivgyöcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök, s egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz. köszvény, ischias bajiában, influenza s a velejáró hátfájásoknál, különösen idegbántalmaknál s a velük járó álmatlanság bajiában; a rendetlen vérkeringés bajiában s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s míg egyfelől szinte pámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháladatosabb óvoszer az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huzzásos betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismerések és bizonyítványok, amelyek a világ minden részéből halásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

Akik legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. Ahol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 K. Kis készülék ára 4 K. Oly betegségek ellen való, melyek 15 evnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT
BUDAPEST,

Vadász-u. és Kálmán-u. sarkán 42/Gy.

Minden szó 3 fill. Vastagabb betűből 5 fill. APRÓ HIRDETÉSEK A legkisebb hirdetés ára: 30 fillér.

A Magyarország minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontok ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyegyet beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegyen felül még 40 fillér küldendő.

SZABÓ-féle vendéglőben
VI. ker., Váci-kört 53.
(Alkotmány-utcával szemben) izletes házias étkezés d. u. 8 óráig. Kifűző természetes ceglédi, balaton-melléki és moori borok, ugyszintén világhírű steinföldi, gráci márciusi sör kimérése, mérsekkelt polgári árak.

Gazdasági számtartó,
érettebb korban, nőtlen, ki mint udvar-felügyelő is alkalmazható, pontos és megbízható, ki a magyar, német és horvát nyelvben jártas, jó fizetés mellett azonnal alkalmazást nyer. 1864

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessoefy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.
Készít mérték szerint öt-tőnt vagy felöltőt 15 firtól feljebb gyapjuszövet maradekból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Weiner és Grünbaum cs. és kir. udv. szaboknál szereztem.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-kört 58, ki képez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajátíthatják el a könyvvitelt.

Egy feltűnő
szépségű, művelt, 18-20 éves, szelíd és finom modoru urileány fényes fizetési feltételek mellett magános fiatal emberhez jun. 15-iki belépéséi házvezetőnőül kerestetik. Arcképpel ellátott ajánlatok a kiadóhivatalban megtudható címre küldendők. 600

48-as honvéd
nagy nyomorral küzd, a könyörületes emberek segítségét kéri. Adományokat elfogad a kiadóhivatal. 1872

Mellékjövedelemre
alkalmas ügynökséget elvállalok, részletes ajánlatok „Ujvilág postrestante Besztercére” intézendők.

Megvételre
keresek egy használt, de még jókarban levő kerékpárt. Szabó János urad. vincellér Felső-Dió.

Gazdatiszt
Kerestetik mielőbbi belépésre kb. 8000 holdas biharmegyei gazdaság önálló vezetésére. Megkivánthatik mezőgazdaság, állattenyésztés és könyvvezetésben való jártasság. Fizetés megállapodás szerint. Folyamodványok, családi állapot megjelölésével, elmeleti képzettséget, valamint intensive kezelt gazdaságokban teljesített hosszabb gyakorlati kintűnő működést igazoló bizonyítványok másolataival, melyek vissza nem adandók, a kiadóhivatalban megtudható címre küldendők. 2620

Intéző gazdatiszt
alkalmazást nyerhet azonnali belépésre 8000 holdas gazdaságban (Pestm.), kik valamely gazdasági tanítézetli képesítéssel bírnak. Intenzív gazdaságban hosszabb idő óta működtek és kik a mezőgazdaság és állattenyésztés minden ágában teljesen jártasak. Fizetés megállapodás szerint. Folyamodványok, családi állapot felmutatásával, kintűnő gyakorlati és elméleti képzettséget igazoló bizonyítványok másolataival a kiadóhivatalban megtudható címre küldendők. 1806

Eladó
négyes harschall cséplőgép és fűkaszálo gyűjtővel. Fazekas János, Kovásznán.

Főszolgabírói irnok
kerestetik. Javadalom: 1100 korona évi fizetés és 200 kor. lakáspénz. Határidő: június 10. Cim a kiadóhivatalban. 1628

Vármegyei
utbiztosi állás betöltendő. Évi fizetés 1200 korona, 300 korona lakáspénz és 600 kor. utatáplány. Határidő: június 25. Cim a kiadóhivatalban. 1836

Gazdasági ellenőrt
azonnali belépésre keresek. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatalban megtudható címre küldendők. 1867

Nőtlen, erélyes
segédtsiszt felsőbb tanítézetet végzett, több évi gyakorlattal, német nyelvet szóban és írásban bírja, évi 800 kor. fizetés, teljes elhatás, ágynemű és mosáson kívül, télelvi próbaidőre kerestetik, ha hiva ásának megfelelői kitalásba van helyezve 1-2 évben megköszölni. Sajátkezűleg írt folyamodvány s bizonyítvány-másolatok vissza nem küldetnek és arckép kívánatos. Cim a kiadóhivatalban. 1871